

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.170/2020/6-I. szám

A Győri Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (Helység3, , eljáró ügyvéd: dr. Kummer Ákos) által képviselt **felperes** (Helység1/2,) **felperesnek** a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (Helység4, , eljáró ügyvéd: dr. Kovátsits László) által képviselt **Alperes1-e** (cím1. .) **I. r.** és a **Kft1.** (cím1. .) **II. r.** alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. október 16. napján kelt 32.P.20.261/2020/10. számú ítélete ellen az I. és II. r. alperes által 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a II.r.alperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni az állam javára 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Köteles a II.r.alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 26.670,- (Huszonhatezer-hatszázhetven) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült saját költségét.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

1. Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy a www.hirportal1.hu internetes sajtótermék kezdő oldalán 5 napon belül önálló hírként 72 órán keresztül „Helyreigazítás a Cs. G. szerint érdemi fellépésre lenne szükség c. cikk miatt” címről elérhetően, továbbá mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig a 2020. szeptember 1-jén megjelent „Cs. G. szerint érdemi fellépésre lenne szükség” c. cikk címe alatt, annak szövege előtt, a cikkel azonos betűszedéssel a következő közleményt tegye közzé:

2. „Helyreigazítás: A 2020. szeptember 1-jén „Cs. G. szerint érdemi fellépésre lenne szükség” címmel megjelent cikkbe ágyazott, Cs. G, Helység1/2 korábbi polgármestere által

adott sajtónyilatkozat leközlése révén valótlanul híreszteltük, hogy a járványidőszak alatt a veszélyhelyzet idején felperes döntött a médiára szánt közel egy milliárd forint felhasználásáról, továbbá a temetők üzemeltetésével kapcsolatos közbeszerzésről. A valóság ezzel szemben az, hogy mindkét témában Helység1/2 közgyűlése nyilvános ülésen hozott határozatot. Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy a Zrt.1 előtti téren a 2019-es önkormányzati választás idején molinók lógtak kint, hogy a Zrt.1 menedzsmentje felperes-t támogatja.

3. Kötelezte a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes javára 68.580,- forint perköltséget, továbbá az államnak 36.000,- forint feljegyzett kereseti illetéket.

4. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a 2019. évi helyi önkormányzati választásokon a felperes Helység1/2-ban a „Rajta Ú-!” nevű szerveződés polgármesterjelöltjeként indult, és győzött az akkori polgármesterrel, Cs G. -al szemben. A választási kampány időszakában a Zrt.1 előtti téren a főbejárat közelében két kültéri lámpaoszlop között nagyméretű molinó volt kifüggesztve a felperes arcképével és nevével, továbbá a „Rajta Ú-!” felirattal.

5. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Helység1/2 Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 2020. március 20-i ülésén elfogadta a 147/2020. (III.26.) számú határozatot a Helység1/2-.,i Köztemető üzemeltetése kegyeleti közszolgáltatási szerződés keretében” tárgyú közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumainak elfogadásáról, az eljárás megindításáról. Ugyanezen a napon a Közgyűlés a 148/2020. (III. 26.) számon határozatot hozott a „Médiarendszer üzemeltetése” tárgyú közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumainak elfogadásáról és az eljárás megindításáról.

A közgyűlés 2020. július 16-án nyílt ülésén meghozta a 264/2020. (VII. 16.) számú határozatát a Helység1/2-.,i köztemető üzemeltetése kegyeleti közszolgáltatási szerződés keretében” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményének megállapításáról, egyúttal felhatalmazta a polgármestert a kapcsolódó szerződés aláírására. Ugyanezen a napon a közgyűlés meghozta a 265/2020. (VII. 16.) számú határozatát „Médiarendszer üzemeltetése” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményének megállapításáról, egyúttal felhatalmazta a polgármestert a kapcsolódó szerződés aláírására. A törvényszék ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes valamennyi határozat megszavazásában maga is részt vett, és azokat szavazatával támogatta.

6. Az I. r. alperes által üzemeltetett www.hirportal1.hu internetes portál 2020. szeptember 1-jén tette közzé Cs. G. videónyilatkozatát, ami a „Cs. G. szerint érdemi fellépésre lenne szükség” című cikkbe beágyazottan volt elérhető. A videónyilatkozatban Cs. G. – többek között – a következőket állította: „A járvány időszak alatt, a veszélyhelyzet idején két fontos kérdésben döntött felperes polgármester. Az egyik a médiára szánt közel egy milliárd forint felhasználásáról, a másik egy közbeszerzés eldöntése a temetők üzemeltetésével kapcsolatban.” Ezt meghaladóan a közzétett videónyilatkozat tartalmazta, hogy „„Emlékezzünk arra, nem is olyan régen volt a tavalyi önkormányzati választás és nagy dinamizmussal váltást ígérve jött a „Rajta Ú-!” csapata, és ahol állunk, itt is molinók lógtak kint, hogy a Zrt.1menedzsmentje, ugye felperes urat támogatja”.

7. A felperes e közlésrészletekkel kapcsolatban 2020. szeptember 16-án sajtó-helyreigazítási kérelemmel élt az I. r. alperes felé. Az I. r. alperes kiadója, a II. r. alperes a 2020. szeptember 17-i válaszelevelében a helyreigazítási kérelemtől elzárkózott arra hivatkozva, hogy a kérdéses videófelvétel nem interjú, hanem az Cs.G.nak, a Fidesz Helység1/2-i elnökének sajtótájékoztatóján készült, melyet a szerkesztőség nem kommentált.

8. A felperes 2020. október 2-án terjesztett elő sajtó-helyreigazítási kérelmet, amiben a korábban hivatkozott közlésrészletekkel kapcsolatban az I. r. alperes helyreigazítás közzétételére kötelezését, a II. r. alperes perkölségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az I. r. alperes által közzétett videónyilatkozat ténybelileg valótlan állításokat tartalmaz, amivel kapcsolatban a sajtószervet felelősség terheli. Utalt arra, hogy a válaszadás lehetőségét az I. r. alperes nem kínálta fel, cáfolattal a felperes nem élhetett. Az I. r. alperesi közlés a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének nem felel meg. Vitatta, hogy a közzétett videó sajtótájékoztatón elhangzottakat közölt volna.

9. Az I. és II. r. alperesek a kereset elutasítását kérték hangsúlyozva, hogy a sajtótájékoztatón elhangzottakért nem felelnek, figyelemmel a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban, valamint a BDT 2018.3835. számú eseti döntésben írtakra. Állították, hogy a sérelmezett cikkrészletek a 36/1994. (VI.24.) AB határozatában írtakra figyelemmel olyan vélemény-nyilvánításnak minősülnek, amelyek sajtó-helyreigazítás tárgyát nem képezhetik. Hangsúlyozták, hogy a sérelmezett cikkrészlet sehol nem tartalmazza, hogy a felperes egyedül döntött volna a közbeszerzési eljárások kérdésében. A molinó kifüggesztésével kapcsolatos közlésrészlet lényegtelen pontatlanságot tartalmazhat, ami az élőbeszéd esetén gyakran előfordul, de ez sajtó-helyreigazítási igényt ugyancsak nem alapoz meg. Állították, hogy a felperesnek az önkormányzat saját honlapján keresztül módja van az álláspontja ismertetésére, ennek megfelelően a politikai vitában mindkét fél álláspontja megjelent, megjelenhet. Hangsúlyozták, hogy a jelenkori események bemutatásához fűződő érdek alkotmányos primátusát a bíróságok is kötelesek érvényesíteni a 3/2017. (II.21.) AB határozatban írtakra figyelemmel.

10. Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy sajtó-helyreigazításnak csak valótlan tény állításával, vagy híresztelésével kapcsolatban van helye. A vélemény-nyilvánításokat illetően sajtó-helyreigazítással kapcsolatos igény alappal nem terjeszthető elő, figyelemmel a 2010. évi CIV. tv (Smtv.)12. § (1) bekezdésében írtakra. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jelen perben sérelmezett közlésrészletek nem vélemény-nyilvánításnak, hanem tényállításnak minősülnek.

11. Rögzítette, hogy sérelmezett közlésrészlet kifejezetten ugyan nem állította, hogy a felperes egyedül döntött volna a közbeszerzésekről, az „egyedül” szót a közzétett nyilatkozat nem tartalmazza, a közlés a maga kontextusában azonban mégis erre utalt. E körben kifejtette, hogy közismert, hogy a 40/2020. (III.11.) Kormányrendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a 2011. évi CXXVIII. tv. 46. § (4) bekezdése a települési önkormányzatok polgármestereit többletjogosítványokkal ruházta fel, lehetőséget biztosítva arra, hogy saját hatáskörükben hozzanak meg olyan döntéseket, amelyek egyébként a képviselőtestület hatáskörébe tartoznának. Közismert az is, hogy ebben az időszakban megjelentek olyan vélemények, amelyek arra utaltak, hogy a polgármestereknek így biztosított többlethatáskör visszaélésre is lehetőséget ad. Az alperesi hivatkozással szemben a sérelmezett mondatból nem következik okszerűen olyan értelmezés, hogy az csupán arra utalt volna, hogy a felperes

a döntéseket szavazatával támogatta. Ezért az állapítható meg, hogy a közbeszerzésekkel kapcsolatos közlésrészletek a valóságnak nem felelnek meg.

12. Az önkormányzati választások során kifeszített molinókkal kapcsolatban a törvényszék hangsúlyozta, hogy az I. r. alperes által közölt nyilatkozat a kifüggesztett molinó konkrét információtartalmára utalt, aminek valóságtartalma az elsőfokú eljárás során beszerzett bizonyítékokkal nem volt alátámasztható. Erre figyelemmel az I. r. alperes által közölt cikk e vonatkozásban is valótlan tényállítást tartalmaz.

13. Az elsőfokú bíróság a BDT.2018.3835. számú eseti döntésben és a PK.14. számú állásfoglalásban írtakra figyelemmel kifejtette, hogy az I. r. alperes nem közéleti vitáról tudósított. Hangsúlyozta, hogy a 34/2017. (XII.11.) AB határozat, illetőleg a 7/2014. (III.7.) AB határozat indokolásából következően a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt.

14. A 34/2017. (XII.11.) AB határozat indokolását részletesen felhívva rámutatott, hogy a perbeli jogeset nem analóg teljes mértékben az annak alapjául szolgáló, a Kúrai Pfv.IV.20.624/2016/9. számú ítélete szerinti jogesettel. A különbséget abban találta megállapíthatónak, hogy a jelen esetben az internetes újság nem az állításokkal érintett személy közleményével együtt tette közzé a vitatott kijelentéseket, éppen ellenkezőleg: a felperes helyreigazítási igényét az I. illetve a II. r. alperes elutasította. Hangsúlyozta, hogy a 34/2017. (XII.11.) AB határozat indokolásából következően a sajtó felelősséggel tartozik, ha az állapítható meg, hogy visszaél a valóság bizonyítása alóli mentességével. Figyelemmel volt arra is, hogy az AB határozat alapjául szolgáló peres eljárás nem sajtó-helyreigazítási, hanem személyiségi jogi perben született, a bírói gyakorlat azonban a személyiségi jogi perben kifejtett érvelést a sajtó-helyreigazítási perekben is mérvadónak tekinti.

A perbeli esetben az I. r. alperes kizárólag a politikai vitában résztvevő egyik oldal álláspontját jelenítette meg. Az a körülmény, hogy az önkormányzat honlapjára felkerültek a képviselőtestület üléseiről készült jegyzőkönyvek és meghozott határozatok, nem tekinthetők a politikai vita részének, másfelől pedig erről az I. r. alperes nem is tudósított. Összességében nem látta megállapíthatónak, hogy a tárgykörben a perbeli nyilatkozat megjelenésekor politikai közéleti vita zajlott volna.

A perköltségről a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 449. §-a alapján rendelkezett, s ennek megfelelően a II. r. pereszes alperest kötelezte annak teljesítésére.

15. Az elsőfokú ítélet ellen az I. és II. r. alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését kérték.

Elsődleges fellebbezési kérelmüket a Pp.369. § (1)-(3) bekezdésére alapították azzal, hogy az ítéltábla a támadott döntést a Pp.383.§ (1) – (3) bekezdései alapján változtassa meg, a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el. Anyagi jogszabálysértésként az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésére, a 2013. évi V. törvény (Ptk.) Ptk. 2:42. § (1) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 3:1. § (3) bekezdésére, 2:44. §, a 2010. évi CIV. törvény

(Smtv.) 4. § (1) és (3) bekezdésére, 10. §-ára, 12. § (1) bekezdésére, 15. § (2) bekezdésére, 21. § (1) bekezdésére hivatkoztak.

Másodlagos fellebbezési kérelmük a Pp.369. § (1) bekezdésére alapítottn a Pp.381. § -nak alkalmazására az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. E kérelmük jogszabályi alapjaként a Pp. 115. §-át, 116. §-át, 183. § (1) bekezdését, 199. § (2) és (3) bekezdését, 203. § (2) bekezdés a) és b) pontját, 263. § (1) bekezdését, Pp. 266. §-át, 279. § (1) bekezdését, 346. § (4) és (5) bekezdését, 366. § (2) bekezdését, 367. § (1) bekezdését, 369. § (1) bekezdését, 369. § (3) bekezdés a) – e) pontjait, 369. § (4) bekezdését, 370. § (1) – (4) bekezdését, 497. § (3), (4), és (5) bekezdését jelölték meg.

Valamennyi fellebbezési kérelem esetén kérték, az ítéltábla a felperest kötelezze az első- és másodfokú eljárással kapcsolatban az alpereseknél felmerült költségek megtérítésére.

16. Az anyagi jogi felülbírálat körén belül előadták, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűen mérlegelte, és ezáltal téves jogi következtetésre jutott. Emellett arra is hivatkoztak, hogy a törvényszék túlnyomórészt helyes tényállást állapított meg, azonban abból téves jogi következtetésre jutott.

17. Kérték az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítését azzal, hogy a felperes, mint jelenlegi polgármester és a perbeli cikkben nyilatkozó Cs. G., mint korábbi polgármester egymás politikai ellenfelei, továbbá azzal, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos határozatokra vonatkozó alperesi közlés nem tartalmazza az „egyedül” kifejezést. Hivatkoztak arra, hogy e körülmények relevánsak a felperesi kereseti kérelem vizsgálata során.

18. Rámutattak, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából nem állapítható meg, hogy a törvényszék a BDT.2012.2653. számú döntésben írtak szerinti objektív bizonyíthatósági tesztre figyelemmel jutott arra a következtetésre, hogy a sérelmezett közlésrészletek tényállítások. Állításuk szerint a cikkrészletek valójában valós tényalapon nyugvó véleménynyilvánításnak minősülnek, így azokkal szemben sajtó-helyreigazítási igény alappal nem érvényesíthető. E körben hivatkoztak a 34/2017. (XII.11.) AB határozatra, a BDT.2018.3835. számú döntésre, valamint a Pécsi Ítéltábla VI.Pf.20.019/2020/9/I. számú határozatában kifejtettekre. Hangsúlyozták, hogy a sajtó nem kötelezhető helyreigazításra, ha a sérelmezett cikkben a közéleti szereplő nyilatkozatát szöveghűen közli, ennek során a saját álláspontját nem ismerteti, a közéleti szereplő álláspontjáról azonban a valóságnak megfelelően számol be. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően hivatkoztak arra, hogy ebből szempontból annak nincs kiemelt jelentősége, hogy a perbeli cikkrészletben közzétett nyilatkozat sajtótájékoztatón hangzott-e el.

19. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság döntése a megállapított tényállás szerint sem felel meg az anyagi jogi jogszabályoknak.

20. Állították, hogy a törvényszék a Pp.265. § (1) bekezdésében, 275. § (1) bekezdésében és 276. § (4) bekezdésében írtakkal ellentétesen járt el, amikor az alperesek által felajánlott tanúbizonyítási indítványt mint szükségtelent mellőzte arra hivatkozva, hogy a molinók

vonatkozásában a tényállás más módon - fényképfelvétel csatolásával –tisztázható volt. Álláspontjuk szerint a bizonyítási indítvány elutasításával az elsőfokú bíróság elzárta az alpereseket attól, hogy bizonyítási érdekeiket kielégíthessék, mivel a tanúvallomások alapján a bíróság többletinformációkhoz juthatott volna. Sérelmezték, hogy a bizonyítási indítvány mellőzése mellett a törvényszék a bizonyítatlanságot az alperesek terhére értékelte. Állították, hogy a törvényszék a Pp.279. § (1) bekezdésébe ütközően nem tulajdonított jelentőséget a felek perben tanúsított magatartásának, és a bizonyítékok összességét mérlegelve téves következtetésre jutott. Állították, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem felel meg a Pp.346. § (4) bekezdésében és a Pp.346. § (5) bekezdésében írt követelményének.

21. A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes ténybeli és jogi indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen minősítette valamennyi sérelmezett cikkrészletet tényállításnak. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet helyes megállapítása szerint az alperes nem általában, hanem konkrét formát megjelölve állította, hogy a felperest a Zrt.1 támogatta az önkormányzati választások során. Rámutatott, hogy az alperesek érvelés önellentmondásos, mert a per tárgyát képező közléseket véleménynek tekintik, ugyanakkor a valóság bizonyítása körében kívánnak bizonyítási indítványt előterjeszteni.

22. A fellebbezésben írtak szerint az elsőfokú ítélet kiegészítése szükségtelen. Állította, hogy mindamellet, hogy az alperes nem közéleti vitáról tudósított, a közéleti vitáról való tudósításra vonatkozó szakmai szabályokat is súlyosan megszegte. Kiemelte, hogy a perbeli közlemény annak tartalma szerint nem sajtótájékoztatóról tudósított. A közzétett, szerkesztett videófelvétel valóságtartalmát az alperes könnyen ellenőrizhette volna. Az alperes egyoldalúan, a 34/2017. (XII. 1.) AB határozatban írtakkal ellentétesen járt el, amikor a felperesi cáfolatnak nem adott teret. Hangsúlyozta, hogy a Pécsi Ítéltábla VI.Pf.20.019/2020/9/I. számú ítélete alapján az alperes felel a közlés tartalmáért. A Kúria Pfv.IV.20.570/2020/6. számú, az alperesi fellebbezésben hivatkozott ítélete az alperesi álláspont alátámasztására nem alkalmas, mert a perbeli esetben az I. r. alperes nem véleményt nyilvánított, hanem tényt közölt. Kiemelte, hogy a Kúria ítélete éppen az alperesek által hivatkozott indokolást mellőzte a Pécsi Ítéltábla ítéletéből.

23. Az alpereseknek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó indítványa nem foghat helyt, mert a fellebbezés az annak alapjául szolgáló eljárásjogi szabálysértést nem jelölte meg. Állította, hogy Cs. G.-nak semmilyen érdemi információja nem lehet a Zrt.1 működéséről, így arról sem, hogy az önkormányzati választás során a cég támogatott-e valakit.

24. A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

25. Az elsőfokú ítélet indokolásában, a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben kifejtettekre tekintettel másodfokú eljárásban öt kérdést kellett vizsgálni:

Az I. r. alperes által közzétett, a kereseti kérelemben sérelmezett közlésrészletek tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e? Ezzel összefüggésben helytálló-e az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, vagy az kiegészítésre szorul-e a fellebbezésben írtak szerint?

Amennyiben tényállításnak tekintendők, azok sajtótájékoztatón, közéleti vita keretében vagy ezeken kívül hangzottak-e el?

Ha az I. r. alperes sajtótájékoztatóról tudósított, vagy a perbeli közlés közéleti vita részét képezte, az elhangzottak valóságtartalmát a sajtószerv köteles-e bizonyítani, illetve fennáll-e a valótlan tényállítások vonatkozásában a helyreigazítási felelőssége?

Az e kérdésekre adandó válaszok tükrében az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte-e az I. r. alperes bizonyítási indítványait?

Mindezeket meghaladóan megállapítható-e a fellebbezésben hivatkozott olyan eljárási szabálysértés, ami a másodfokú eljárásban nem orvosolható, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná?

26. A támadott ítélet indokolása valóban nem részletezi, hogy a törvényszék az objektív bizonyíthatósági tesztet elvégezte volna, azonban abból egyértelműen kiderül, hogy a törvényszék valamennyi sérelmezett közlésrészletet tényállításnak tekintette. A fellebbezésben hivatkozott a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása érdekében elvégzendő bizonyíthatósági teszt a 13/2014 (IV.18.) AB határozatban írtak szerint azt jelenti, hogy míg a tények valósága bizonyítást nyerhet, addig az értékítéletek bizonyíthatóságáról, vagyis azok valóságtartalmáról nem is lehet beszélni. Az Alkotmánybíróság döntésének alapjaként elfogadta az EJEB ítélkezési gyakorlatát azzal kapcsolatban, hogy amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. A tényállítás és véleménynyilvánítás határán álló esetek, az úgynevezett értékítélettel vegyes tényállítások az EJEB gyakorlatából következően a vélemény szabadság magas szintű védelmét élvezik.

27. Az az állítás, hogy ki döntött (akár egyszemélyi döntésről, akár testületi döntésről van szó) az egyes közbeszerzési eljárások tárgyában, a bizonyíthatósági teszt alapján - amint arra végkövetkeztetésként az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott - tényállításnak minősül, mert annak valóságtartalma ellenőrizhető. Ugyanígy tényállítás az is, hogy az önkormányzati választások során a jelöltet egy meghatározott cég támogatta-e vagy sem és a támogatás ténye megjelent-e a jelölt győzelmét elősegíteni hivatott molinók tartalmában.

28. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása pontosan idézi az I. r. alperes által közzétett nyilatkozatot. Erre figyelemmel szükségtelen a tényállás ismertetése során külön hangsúlyozni, hogy a kereseti kérelem tárgyát képező közlésrészlet nem tartalmazza az „egyedül” kifejezést. Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában számot adott arról, hogy a veszélyhelyzet idején a polgármesterek részére biztosított többlet hatáskörökre tekintettel a közbeszerzésekre vonatkozó közlések a szöveg kontextusára is tekintettel nem értelmezhetők úgy, hogy az csupán a felperesnek az érintett döntéseket támogató szavazatát ismertette. Amennyiben egy kérdésről testületi döntés születik, az arról való tájékoztatás nem felel meg a valóságnak, ha az a döntést a testületi döntést kizárólag az abban részt vevő egyik személyhez köti. Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a sérelmezett közlésrészlet a szöveg kontextusára és a járványügyi időszakban hatályos,

közismertnek tekinthető szabályozásra figyelemmel a szavak elfogadott, hétköznapi jelentése alapján a médiatartalmat megtekintő átlagos felhasználó számára azzal az egyértelmű tartalommal bírt, hogy az adott kérdésekben a polgármester egyszemélyi döntést hozott.

29. A molinókkal kapcsolatos közlésrészlet két tényt állított: a polgármestert a Zrt.1 támogatta, és ez a támogatás a közterületen elhelyezett molinók tartalmából megállapítható volt. A nyilatkozatot tevő a második állítást nem az egyéb, a molinók elhelyezésének, számának tényéből levont következtetésként fogalmazta meg. A sérelmezett állítás nyelvtanilag azt jelenti, a molinók tartalmazták a támogatás tényét. Ez pedig a bizonyíthatósági teszt alapján ugyancsak tényállításnak minősül.

30. Az elsőfokú ítélet indokolása tartalmazza, hogy az önkormányzati választáson a jelenlegi polgármester győzött a korábbi polgármesterrel szemben. Emellett szükségtelen annak megismétlése, hogy a nyilatkozatot tevő személy és a polgármester politikai ellenfelek.

31. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésére vonatkozó kérelem nem foghatott helyt.

32. A felek között mind az első- mind a másodfokú eljárásban vitatott volt, hogy a közzétett nyilatkozat sajtótájékoztatón illetve közéleti vita részeként hangzott-e el. A továbbiakban kifejtendőik szerint a sajtótájékoztatón vagy közéleti vita részeként elhangzott nyilatkozatok közzétételével kapcsolatban a sajtó-helyreigazítás iránti kérelem két esetben nem lehet alapos: ha a sajtó eredményesen hivatkozik arra, hogy a sajtótájékoztatón, közéleti vita részeként elhangzottakkal kapcsolatban az alábbiak szerinti további feltételeknek eleget tett, vagy ha a közölt tényállítások valóságtartalmát bizonyítja.

33. Az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 79. § (1) bekezdése lényegében az Smtv. 12. § (1) bekezdésében írtakkal azonos módon szabályozta a sajtó helyreigazítási kötelezettségét. A korábban irányadó, a sajtót valamennyi, az általa közzétett és valóságtartalmát illetően nem bizonyított állítás vonatkozásában helyreigazításra kötelező bírósági gyakorlat már az rPtk. hatálya alatt megváltozott: Teret nyert az a jogértelmezés, hogy a sajtót nem terheli a valóság bizonyításának kötelezettsége, ekként helyreigazításra sem kötelezhető, ha szöveghűen tudósít a sajtótájékoztatón elhangzottakról (EBH2001.407., BH2002.51., BDT2010.2308.). A sajtótájékoztató fogalmát sem a 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.), sem az Smtv. sem az Alkotmánybíróságnak a jelen perben releváns döntései nem határozzák meg. A hasonló kérdéseket vizsgáló, közzétett eseti döntések sem adnak választ arra, milyen minimális formai, illetve tartalmi követelmények mellett tekinthető egy esemény sajtótájékoztatónak. Ugyanakkor – amint arra az elsőfokú bíróság is rámutatott ítélet indokolásában - e kérdésnek a jelen perben nincs relevanciája, mert a későbbiekben a sajtótájékoztatón elhangzottak közzétételével azonos megítélésűvé vált az az eset, ha a sajtó a közszereplőnek egy nyilvános, tömegrendezvényen elmondott beszédéről tudósít (BDT2012.2765.), vagy a közéleti kérdésben megnyilvánuló közszereplő nyilatkozatát a maga teljességében, szöveghűen tárja a nyilvánosság elé (BDT2018.3835.). Ebből következően a jelen perben nem annak van ügydöntő jelentősége, hogy a volt polgármester a közzétett nyilatkozatát sajtótájékoztatón tette-e meg, hanem annak, hogy azok közéleti vita keretén belül hangzottak-e el. Ezért érdemben helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a sajtótájékoztató megtörténtével kapcsolatos bizonyítási indítványokat mellőzte.

34. Az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a perbeli esetben az I. r. alperes nem közéleti vitáról tudósított. Mind a nyilatkozat tárgyát képező közbeszerzési eljárások, mind a város életében meghatározó szerepet játszó cég által az önkormányzati választásokon a jelenlegi polgármester felé megnyilvánuló támogatás olyan kérdés, ami alappal tart számot közérdeklődésre. A közéleti vita körébe tartozik az is, amikor a volt polgármester közszereplőként a közérdeklődésre számot tartó ügyben először nyilvánul meg, ezzel megindítva a közéleti vitát. Az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettektől eltérően önmagában abból a tényből, hogy adott sajtótermék a vitáról egyoldalúan, a másik fél álláspontját nem ismertetve tudósít, még nem következik az, hogy közéleti vita sincs.

35. A sajtónak ez a bizonyos közlések esetén a valóság bizonyítása és a helyreigazítási kötelezettség alóli mentesülése -amint arra a BDT2018.3835. számú eseti döntés is rámutat - nem feltétlen és korlát nélküli. A sajtónak az Mttv. 12.§-a és az Smtv. 13. §-a szerint változatlanul a hiteles és kiegyensúlyozott tájékoztatás a kötelezettsége [3264/2016. (XII. 14.) AB határozat 45. pont]. Az e kötelezettség és a közérdekű problémák megvitatásában játszott, a vélemény-és sajtószabadság talaján álló úgynevezett „örkutya” szerep közötti egyensúly azzal teremthető meg, hogy a sajtótájékoztatón vagy a közéleti vita keretén belül elhangzottakról beszámoló sajtó akkor mentesül, ha a tudósítás szöveghű, egyúttal az tartalmazza a nyilatkozat valóságtartalmáért felelős tájékoztatást adó személyét és legalább megkísérli még lapzárta előtt a nyilatkozattal érintett álláspontjának beszerzését [34/2017. (XII.11.) AB határozat, 3002/2018. (I. 10.) AB határozat, BDT2010.2308.]. E feltételek teljesülése esetén állapítható meg csak az, hogy a sajtó alkotmányos küldetését teljesíti.

36. A 34/2017. (XII.11.) AB határozat is kifejezetten kitér arra, hogy a sajtó a valóság bizonyítása és a helyreigazítás alóli csak akkor mentesül, ha részéről nem állapítható meg visszaélésszerű joggyakorlás. Az elsőfokú eljárásban az alperesek által is meghivatkozott 3/2017. (II.21.) AB határozat szerint az Mtt. 7. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a jóhiszeműség és tisztesség követelményét sértené, ha valamely sajtószerv a jelenkor eseményeiről, vagy más közérdeklődésre számot tartó eseményről a valósággal ellentétes látszat közzétételével úgy tudósítana, hogy a valóságról tudomással bírt. Másképpen megfogalmazva: az Mttv. a tisztességes sajtószervek védelemben részesítésével védi a sajtószabadság érvényesülését, s ezen keresztül éri el az Smtv. 10. §-ában foglalt azon követelményt, amely szerint „[a] médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.”

37. Ebből következően a mentesülés akkor sem következik be, ha a sajtó ugyan a közéleti vitában elhangzottakat teszi közzé, de a tőle elvárható minimális gondosság és körültekintés tanúsítása esetén észlelnie kellene, hogy a közlés nem felel meg a valóságnak. Ezt az álláspontot erősíti a Kúria Pfv.IV.22.100/2016/4. számú ítéletében kifejtett okfejtés, miszerint a médiarendszertől elvárható hiteles, gyors, pontos tájékoztatás követelményét szem előtt tartva a sajtó helyreigazításra köteles, ha az általa közölt vagy híresztelt valótlan tényekkel szemben a valóság megismerése közhiteles nyilvántartás adatai révén nem jelent számottevő nehézséget.

38. A jelen perben az I. r. alperes nem vitatta azt a felperesi állítást, hogy a közbeszerzések tárgyában született testületi döntések a perbeli sajtóközlemény közzétételét megelőzően az önkormányzat honlapján megismerhetővé váltak (10. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv).

Egy helyi közéleti ügyekben megnyilvánuló sajtótermék szerkesztőségével szemben hiteles és kiegyensúlyozott, nem visszaélésszerű joggyakorlás minimumaként elvárható, hogy a helyi önkormányzat döntéseiről szóló, szerkesztett, nem egyidejűleg közvetített tartalom közzétételét megelőzően a döntéssel kapcsolatban tájékozódjon az önkormányzat honlapján. Az elsőfokú eljárásban maga az I. r. alperes hivatkozott arra, hogy köztudomású ténynek tekinthető, hogy az önkormányzat kötelezettsége határozatainak saját honlapján való közzététele.

39. Ennek ismeretében I. r. alperes a tőle minimálisan elvárható, a hiteles tájékoztatás érdekében szükséges gondosságnak nem tett eleget, vagy ha tájékozódott, jobb tudomása ellenére közölte minden további megjegyzés, kommentár nélkül, az érintett fél – a jelenlegi polgármester – számára a cáfolat lehetőségét nem biztosítva a volt polgármesternek a közbeszerzésekkel kapcsolatban valótlán tényállításokat tartalmazó nyilatkozatát. Erre tekintettel a közbeszerzésekkel kapcsolatos bizonyítottan valótlán tényállítások vonatkozásában a sajtó a helyreigazítási kötelezettsége alól nem mentesülhet.

40. A jelenlegi polgármestert támogató molinók tartalmával kapcsolatban a sérelmezett közlésrészlet valóságtartalmát az I. r. alperes az elsőfokú tárgyaláson csatolt fényképfelvétellel, valamint az 5. sorszám alatti ellenkérelmében indítványozott tanúbizonyítás lefolytatásával kívánta igazolni. Azt helyesen állapította meg a bíróságnak, hogy a csatolt fénykép nem támasztotta alá a sérelmezett tényállítást abban a részében, hogy a molinó tartalma a jelenlegi polgármesternek a Zrt.1 általi támogatottságára utal. Az 5. sorszám alatti ellenkérelem szerint az I. r. alperes a nyilatkozatot tevő volt polgármester tanúkénti meghallgatását arra nézve kérte, hogy a jelenlegi polgármestert „molinókkal támogatták”. A felperes nem azt az egyébként valós, általa sem vitatott tényállítást sérelmezte, hogy az önkormányzati választások során őt támogató molinók is kihelyezésre kerültek, hanem azt, hogy azok tartalma szerint őt nem Zrt.1 támogatja. Az I. r. alperes azonban a tanúbizonyítási indítvány nem erre vonatkozóan, a perben releváns körülményre terjesztette elő, ezért az elsőfokú érdemben helyesen döntött, amikor azt elutasította.

41. Az alperesek hivatkoztak arra, hogy a támogatás tényét igazolja az is, hogy molinókhoz a helyet a Zrt.1 biztosította. Emellett ténybelileg nem vitatták azt az állítást- amit egyébként az általuk csatolt fényképfelvétel is alátámaszt – hogy a molinók közterületen, két lámpaoszlop között voltak kifeszítve. Az alperesi védekezés semmilyen formában nem tért ki arra, hogy a molinók közterületen való elhelyezése miként függene a Zrt.1 akaratától, ezért az ezzel kapcsolatos előadás súlytalan.

42. Mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy a molinók tartalmára vonatkozó közlésrészlet sem felelt meg a valóságnak, továbbá – hasonlóképpen a közbeszerzési eljárásra vonatkozó tényállításokhoz – az I. r. alperes e vonatkozásban sem biztosított helyet a vitában érdekelt másik fél cáfolatának.

43. Valamennyi, a per tárgyát képező közlésrészlet vonatkozásában hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a cáfolat és a helyreigazítás iránti igény egymással nem azonosíthatók. Az előbbinek az a célja, hogy a vitában érintett másik fél álláspontját is megjelenítse, míg utóbbi azt nyilvánítja, hogy a sajtó által közöltek nem felelnek meg a valóságnak. A 34/2017. (XII.11.) AB határozat indokolásából következően a másik fél álláspontjának beszerzése

alapvetően a sajtó kötelezettsége. Az ítéltábla ezért nem ért teljes körűen egyet a BDT2018.3835. számú eseti döntésben foglaltakkal azt illetően, hogy a cáfolat lehetőségének hiányára az igényt érvényesítő fél csak akkor hivatkozhat eredménnyel, ha a sajtó-helyreigazítás iránti kérelme mellett önálló, külön kérelemmel élt a sajtó felé a válaszevele, cáfolata közzététele érdekében. Ez ugyanis a végsősoron azt jelentené, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárást szükségszerűen meg kellene, hogy előzze a cáfolat közzététele iránti kérelem, ami a sajtó-helyreigazítási eljárásra irányadó határidőkből következően szükségtelen és aránytalan terhet róna a sérelmet szenvedett félre. Annak nincs akadálya, hogy a helyreigazítási kérelem kézbesítését követően a sajtó felajánlja a cáfolat lehetőségét. Ha ilyen esetben az igényt érvényesítő fél él a lehetőséggel, a cáfolat közzététele a fentiekben kifejtettek szerinti körben a sajtó-helyreigazítási igény elutasításához vezethet.

44. A jelen perben az I. r. alperes a cáfolat lehetőségét egyik sérelmezett közlésrészlet vonatkozásában sem ajánlotta fel a felperesnek. Az elsőfokú tárgyaláson kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy a felperes a saját álláspontját az önkormányzat honlapján tudja megjeleníteni. Ez pedig kétséget nem hagy afelől, hogy az alperesek – tévesen – úgy vélték, a cáfolat lehetőségének biztosítására nem kötelesek.

45. Az alperesek fellebbezésükben alaptalanul hivatkoztak a Ptk 3:1. §-ának sérelmére. Nincs olyan elsőbírői döntés, ami e jogszabályi rendelkezésbe ütközne. A személyiségi jogok védelmén belül a Ptk. rendelkezéseihez képest speciális szabályozást tartalmazó Smtv. rendelkezéseit helyesen értelmezve az elsőfokú bíróság a korábbiakban kifejtettek szerint érdemben helytálló jogi következtetésre jutott.

46. A másodlagos fellebbezési kérelmet illetően az ítéltábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság eljárása az arra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelel. Az alperesek fellebbezésükben számos jogszabályi rendelkezést hivatkoztak meg a másodlagos fellebbezési kérelmük alapjaként. A Pp. 199.§ (2) bekezdése az ellenkérelem érdemi részének tartalmával szemben támasztott követelményeket határozza meg, a Pp. 367.§-a, 369. §-a és 370. §-a a másodfokú eljárására vonatkozó szabályozást tartalmaznak, így e jogszabályhelyek az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértése vonatkozásában nem értelmezhetők. A Pp. 115.§ és 116.§-ának állított megsértésével kapcsolatban azonban semmilyen előadást nem tettek arra nézve, a törvényszék milyen hiánypótlási kötelezettséget mulasztott el. A fellebbezés nem részletezte azt sem, hogy a törvényszék milyen tényállási elemeket állapított meg a Pp. 183. §-ába, 203. §-ába és 266. §-ába ütközően. Ilyen eljárásjogi szabályszegések az elsőfokú eljárás adatai alapján nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában számot adott arról, hogy a bizonyítékok mérlegelésével milyen tényállást állapított meg és abból milyen anyagi jogi következtetést tartott helyesnek. Ezért az alperesek hatályon kívül helyezési kérelme nem foghatott helyt.

47. Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban pervesztes II. r. alperes a Pp. 364.§ és 102. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illeték továbbá a felperesnek a Pp. 81.§-a szerint felszámított másodfokú perköltsége megfizetésére, egyúttal viseli saját költségeit.

Győr, 2020. december 16.

Dr. Zámbo Tamás sk.

a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.

előadó bíró

Dr. Szabó Péter sk.

bíró